

Verklighet och sägen om predikstolen i Havsnäs

P.A. Backlund.

På Generalstabens kartå är Kalkberget vid "Predikstolen" Be-tecknat med höjdsiffran 422m.ö.h. och Flåsjön med 166,9m.ö.h. varför Flåsjön ligger 156m. under "Predikstolens" nivå.

När stenen lossnade under vecka 37 år -78 torde den ha fallit lodrätt minst 100 meter innan den började rulla utför den sluttning som fortsatte mot sjön. Av bifogade bild framgår hur "Predikstolen" framtonar i förgrunden ovanför grantopparna.

Det syns att den ligger utanför det övriga berget och förklarar namnet "Predikstolen". Sedan S.V. Turistföreningen uppförde den lilla stugan på platsen så började den kallas för "Utsikten" men det namnet slog aldrig riktigt igenom.

Kalkbränning har förekommit både under predikstolen samt vid andra platser vid Kalkberget.

I Fale Burmans anteckningar om Jämtland 1793- 1798 heter det: "Mårten Collin bondson från Heggenås laget sig på kalkbränning bränt flerstädes, såderles i Kalkberget vid Flåsjön, åt Helgums Kyrka- helt blå Kalksten gifver hvita kalk och tål mindre bränning än randig."

Det stora stenblock som kallades "Predikstolen" torde vara det första som lossnat ur Kalkberget att döma av följande citat ur dr. Modins "Gamla Tåsjö".

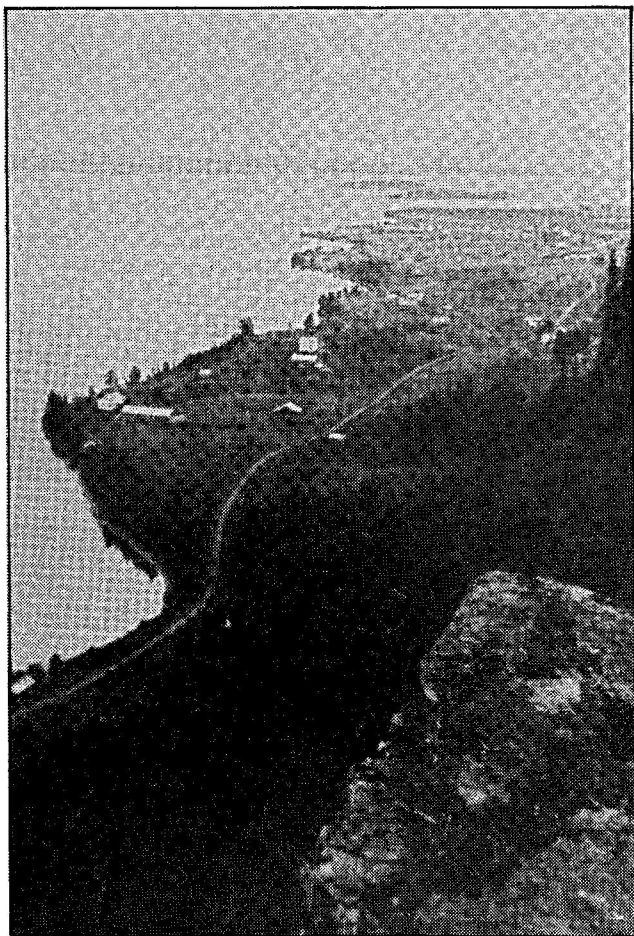
" Jättarna umgingos med varandra de som vi. Så gjorde en jätte som bodde i Tåsjöberget och en Jättinna hade sin hemvist i ett berg väster om Flåsjön.

Jätten hette Tå och efter honom har Tåsjön sitt namn. Hon hette Rikhilda, efter henne har berget där hon bodde namnet Rickelsberget, det ligger väster om Kalkberget.

De brukade om jul och annansdagsnatten gästa varandra. Då körde de med älgar, på vilka de bundit var sin församlings kyrkklocka som lokbjällra. På julnatten for Tå till Rikhilda, följande natt hon till honom. Det var festligt hos dem. Man kunde höra hur de glammade och spelade inne i berget. De dansade på kopparkittelbottnar.

En gammal kvinna, som hette Marje, lärde sig sig låten som de spelade, gamla spelmän har också kunnat den efter henne, men nu är den förgäten. (Ur Modins Gamla Tåsjö. Berättad för bokens författare 1883 av O. Persson Blom i Havsnäs).

En annan version-som har anknytning till en sten i Flåsjön-om- jättaarnas umgängesvanor, berättas om jätten Tå som i förargelse skulle kasta en sten mot jättinnan Rikhilda. Han nådde ej längre än över Flåsjön där stenblocket hamnade nedanför Kalkberget synligt från stranden vid lågvatten.

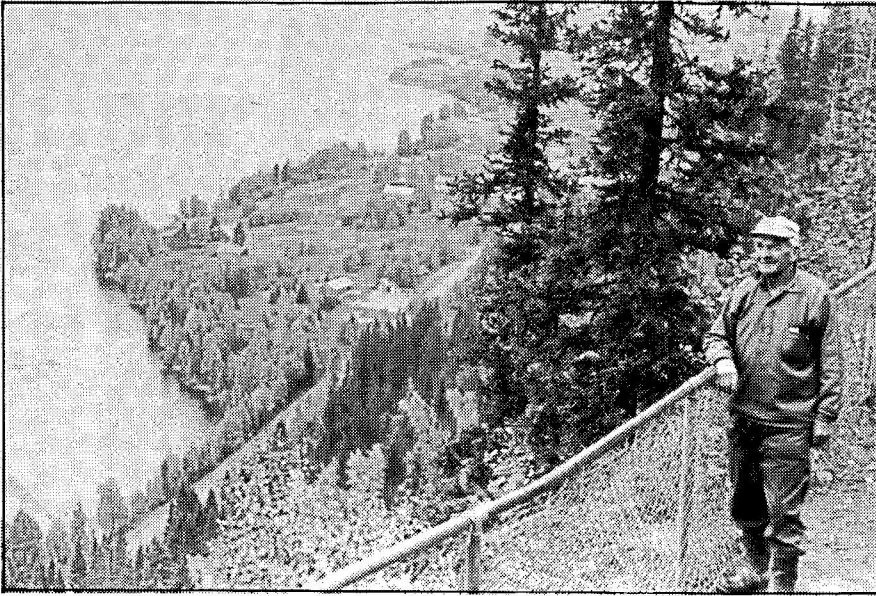
Här ses predikstolen i Havsnäs, den tre ton tunga sten som i förra veckan lossnade från berget och störtade ned över landsvägen. På det här vykortet som tillhör P A Backlund i Krångede, finns stenen fortfarande på sin plats.

Det Havsnäsborna gått och väntat på över 40 år har nu hänt.

Vecka 37 år 1978 rasar "Predikstolen" ner från Kalkberget.

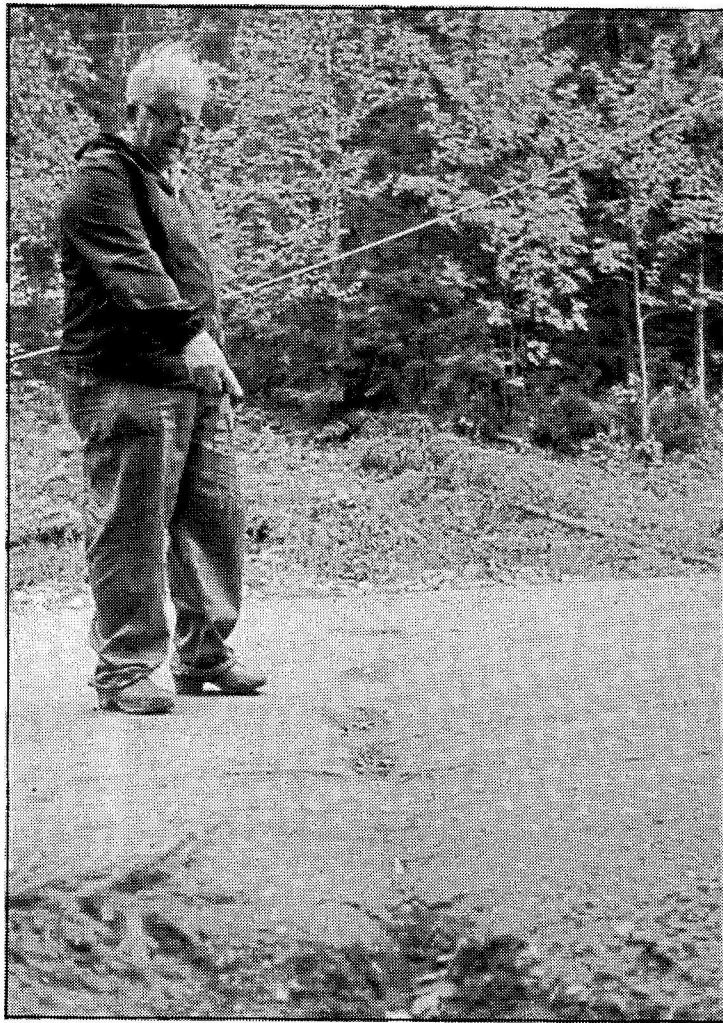
"Predikstolen" var en klippavsats som i många år hängt ut från toppen av Kalkberget. den hade fallit lodrät minst 100 m. innan den bötjat rulla mot sjön över landsvägen. Det stora stenblocket stannade mot en gran vid stranden av Flåsjön. Men turligt nog blev ingen människa skadad. En stor gata blev det där vi såg stenens framfart

Anders Morin, Ha 248, visar
ÖP-fotografen platsen för
raset.

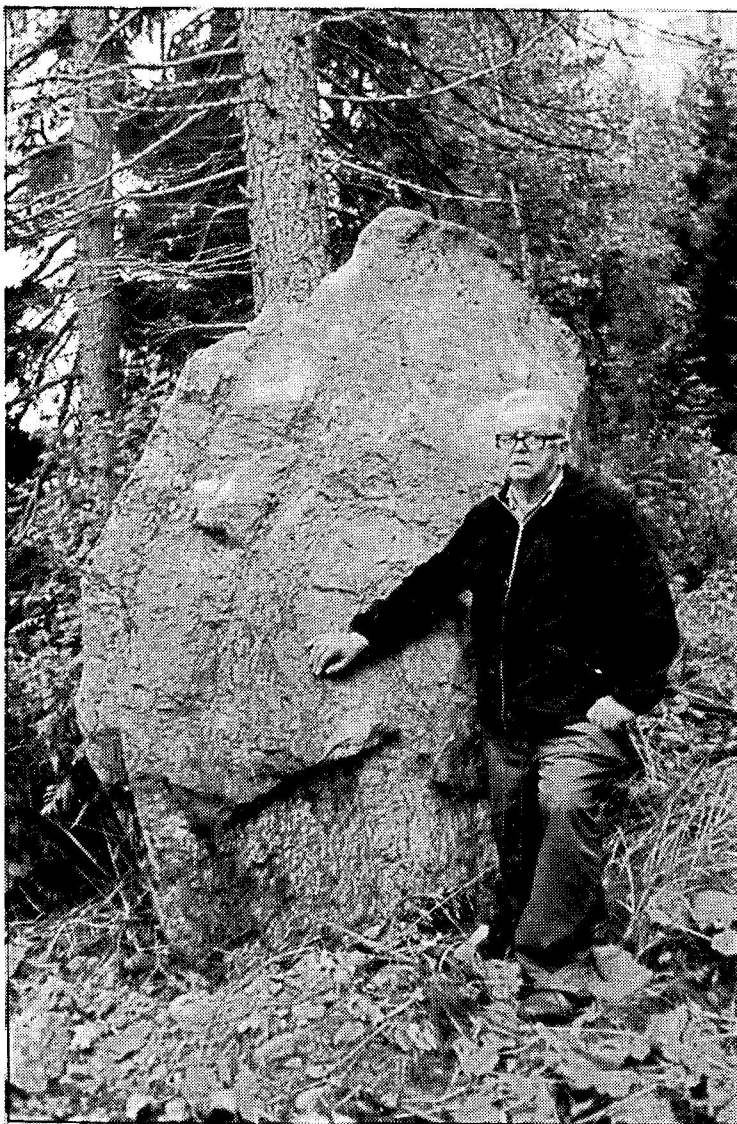

Birger visar stenens spår över landsvägen.
Lägg märke till telefontråden.

En grupp ungdomar ute på stenen 1937.
Frsns Palmqvist, Karl Ytfeldt,
Anna Märta Mickelsson Tora Sundin,
Anna Stina Jonsson.

Två veteraner.